

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Teologie Ortodoxă / Teologie
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Tehnici artistice tradiționale						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Cojocă Bogdan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asistent dr. Sofragiu Petru						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					-
Examinări					1
Alte activități: participări și organizări expoziționale					8
3.7 Total ore studiu individual	80				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Absolvirea disciplinei <i>Studiul tehnicilor artistice</i> din semestrul anterior.
4.2 de competențe	Cunoașterea unor proceduri tehnice de bază, determinative pentru înțelegerea și asimilarea celor practicate în vechime în privința realizărilor iconografice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de lucrări dotată cu mese, șevalete, planșete, truse de materiale necesare disciplinei – pigmenti, pensule, lianti, suporturi diverse, hartie, carton, lemn, etc.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică și artistică plastică. Înțelegerea și utilizarea elementelor tehnice de realizare a unor lucrări prin cunoașterea tehnicilor și tehnologiilor folosite la elaborarea operelor de artă. C2. Culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicațiile practice ale procesului de cercetare a tehnicilor vechi, folosite atât pentru crearea de replici iconografice cât și pentru realizarea de noi lucrări. C3. Identificarea, analiza și descrierea factorilor de compatibilitate între materialele incluse în operă pentru a se conferi rezistență tehnică în timp lucrărilor realizate. C4. Soluționarea unor probleme tehnice și tehnologice de aplicare a metodologiilor tradiționale.
Competențe transversale	C1. Deprinderea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, într-un cadru liber ales, sub o strictă observație calificată, de specialitate. C2. Asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, dezvoltarea capacităților empatice de comunicare interpersonală și asumarea rolurilor cu specific tehnologic în desfășurarea activităților iconografice în echipă. C3. Informarea și cunoașterea continuă a unor antecedente tehnologice de producere iconografică, prin intermediul cercetării metodelor și tehnicilor vechi de învățare în domeniul artistic. Conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue, pentru fructificarea antecedentelor tehnice în

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Tehnicile artistice tradiționale reprezintă una din disciplinele esențiale în formarea capacității studentului de a alcătui imaginea iconografică potrivit tehnologiilor vechi.
7.2 Obiectivele specifice	Se oferă informații despre studiul, cercetarea și aplicarea în operă a unor materiale tradiționale, analizându-se compatibilitatea acestor materiale și comportamentul lor în timp.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observatii
1. Tehnologii de operare pe diferite suporturi; tehnici tradiționale preluate din erminii pentru formarea abilităților de lucru potrivit tehnologiilor vechi: 1.1. Diferențieri de realizare tehnică a icoanei pe diferite suporturi.	Cursul se bazează pe metoda generală a analizei. În sens teoretic și aplicativ se folosesc eșalonat diferite procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și activ- colective), universale (observația, expunerea, demonstrația, exercițiul) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale, etc.).	12 ore
1.2. Tehnica tempera pe lemn.		8 ore
1.3. Despre suportul picturii murale.		8 ore

Bibliografie: Dionisie din Furna, *Carte de pictură*, Ed. Meridiane, 1980; C, Săndulescu-Verna, *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000; V. Vătășianu, *Pictura murală din nordul Moldovei*, București, 1974; Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, 1977;****Dicționar de artă (Forme, tehnici, stiluri artistice)*, Ed. Meridiane, 1995; I. D. Ștefănescu, *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, 1982; D. I. Kiplik, *Pictura monumentală*, Editura de stat pentru literatură și artă, Moscova – Leningrad-1950; *The Most Beautiful Bibles*, Ed. Taschen, London, 2008; Kordis, Georgios, *Hierotipos-Teologia icoanei după Sfinții Părinți*, Editura Bizantină, București, 2012. Mora, Paolo, Mora, Laura, Philippot, Paul, *Conservarea picturilor murale*, Editura Meridiane, București, 1986. Thompson, Daniel, V., *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu*, Editura Sofia, București, 2006. AILINCĂI, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului vizual*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1982, Bartos Jenő, *Compoziția în pictură*, Ed. Polirom, Iasi, 2009. Bouleau Charles, *Geometria secretă a pictorilor*, Ed. Meridiane, Bucuresti,1979. Modele iconografice de tradiție bizantină.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Metodologii și materiale specifice pictării icoanelor. Panoul de lemn și sticla. Aplicații iconografice opționale.	Metode aplicative diferențiate. Metode didactice, expositive, active, individuale și colective. Metode universale +	12 ore
2. Tehnica tempera pe lemn pentru icoana mobilă și din iconostas.	demonstrația, conversația, exercițiul. Metode speciale, documentări în	18 ore
3. Metodologii și materiale specifice picturii murale; tehnologii de construcție și zidărie.	biserici, muzee, biblioteci, albume, imagini foto-video.	12 ore

Bibliografie: Dionisie din Furna, *Carte de pictură*, Ed. Meridiane, 1980; C, Săndulescu-Verna, *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000; V. Vătășianu, *Pictura murală din nordul Moldovei*, București, 1974; Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, 1977;****Dicționar de artă (Forme, tehnici, stiluri artistice)*, Ed. Meridiane, 1995; I. D. Ștefănescu, *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, 1982; D. I. Kiplik, *Pictura monumentală*, Editura de stat pentru literatură și artă, Moscova – Leningrad-1950; *The Most Beautiful Bibles*, Ed. Taschen, London, 2008; *Monumente istorice bisericesti din Mitropolia Moldovei și Sucevei*, Editura Mitropoliei Moldovei și Sucevei, Iași, 1974. Larchet, Jean-Claude, *Iconarul și artistul*, Editura Sofia, București, 2012. Lupan, Petre, Drăguț, V., *Pictura murală din Moldova*, București, Editura Meridiane, 1982. Lăzărescu, Liviu, *Culoarea în artă*, Editura Polirom, Iași, 2009. Zaharia, D. N., *Istoria artei antice și medievale*, Editura Artes, Iași, 2007.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei se stabilesc întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor bunurilor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; - coerența logică. gradul de asimilare al limbajului de specialitate	Evaluare scrisă/ practică (finală, în sesiunea de examene): Evaluare scrisă/ practică parțială (opțională).	40%
	-criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual	Participarea activă la cursuri.	10%
10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate prin punerea lor în practică	Lucrări scrise/ practice curente: teme, proiecte.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și a constituenților tehnici din vechile icoane și picturi murale.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

30. 09. 2021

Lect. dr. Cojocă Bogdan

Asist. dr. Sofrațiu Petru

Data avizării în Departament

Director Departament

05.10.2021

Lect. dr. Hârlăoanu Paul Cezar